A°. 1856. № 7.

Opregte *Dingsdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 8 Januarij.

[*Bij* N°. 7 *dezer Courant behoort een Vervolg.*]

WEENEN, 4 Januarij.

De overste *v. Manteuffel* is eergisteren avond alhier aangekomen. Hij heeft zich dadelijk naar den pruissischen gezant begeven. Gisteren in den voormiddag heeft de overste eene conferentie gehad met den minister *v. Buol*, en daarna een bijzonder gehoor bij Z. M. den Keizer. — Tot dusver heeft men in deze hoofdstad geen berigt van de aankomst van graaf *Esterhazy* te Petersburg. De hoop, die men meent te kunnen voeden, dat de zending van dezen staatsman naar Rusland aanleiding zal geven tot het weder opvatten der vredes-onderhandelingen, is over 't geheel gering. Sommigen vleijen zich echter nog, dat die zending zal leiden tot een tegenvoorstel van Rusland, 't welk een grondslag behelst, op welken men eene nieuwe onderhandeling zou kunnen beginnen.

— De krediet-instelling heeft een begin gemaakt met hare werkzaamheden; maar ten aanzien van het gebruik van de aanzienlijke kapitalen, welke, ten gevolge der betaling van de nieuwe actien, bij de Nationale-bank voorhanden zijn, is nog geen besluit genomen. — Voor den aankoop van de staats-domeinen, die door de Bank te gelde moeten worden gemaakt, ontvangt men menigvuldige aanvragen uit het buitenland. — De voormalige Waldsteinsche heerlijkheid Leitomischel, in Boheme, is door vorst *Thurn v. u. Taxis* voor 2,300,000 fl. aangekocht.

BERLIJN, 5 Januarij.

Den 12den Januarij zal het Heerenhuis van den Landdag zijne werkzaamheden hervatten; den 7den zal de Kamer der Afgevaardigden daartoe bijeenkomen, en zal deze laatste moeten overgaan tot de keuze van eenen blijvenden president en vice-president. — De petitie voor de invoering van het monopolie van den tabak, ten gunste van den Staat, is in de commissie der Afgevaardigden door slechts twee stemmen ondersteund. Ook uit Berlijn zijn adressen daartegen ingezonden.

Van regeringswege zijn jongelieden opgeroepen, die zich aan 's Rijks zeedienst willen toewijden, en daartoe op de school voor de adspiranten-der-marine wenschen geplaatst te worden.

VAN DEN RIJN, 6 Januarij.

Uit Petersburg wordt gemeld, dat de oosterrijksche gezant, graaf *Esterhazy*, den 27sten aldaar is aangekomen, genoegzaam gelijktijdig met graaf *Secheney*. — Omtrent de aangewende pogingen om verder tot het hervatten der vredes-onderhandelingen te geraken, wordt opgemerkt, dat het voorstel van Rusland voor het onzijdig-verklaren van de Zwarte-zee is opgemaakt en medegedeeld vóór dat de voorwaarden waren ingezonden, op welke de westersche mogendheden, in verband met Oostenrijk, de bedoelde onderhandelingen zouden willen hervatten.

De val van Kars, in Klein-Azie, is den 18den, den naamdag van de Grootvorsten troonopvolger en *Nicolaus*, in Moskau met groote plegtigheid gevierd. Vijf dagen na de overgaaf, is de officiële tijding daarvan in Tiflis aangebragt, en heeft zij in die stad geene geringe vreugde verwekt. Den geheelen dag hebben 'er militaire en godsdienstige plegtigheden plaats gehad, die des avonds met een salvo van 101 kanonschoten zijn geëindigd. — In Kars is veel gebrek geleden en heeft men het uiterste gewaagd, altijd in de hoop van ontzet, hetzij door *Omer-bassa*, hetzij door *Selim-bassa*, die zich door hunne werkeloosheid niet weinig vijanden hebben gemaakt. De generaal *Williams* heeft in Kars des nachts zijne eigene paarden laten afmaken, om ten minste de zieken en gekwetsten eenigzins te kunnen verkwikken. Ten laatste waren de dienstdoende soldaten door gebrek zoozeer verzwakt, dat zij geenen storm van de Russen zouden hebben kunnen verduren.

— Naar men verneemt, zullen in den grooten krijgsraad, die door de bevelhebbers der bondgenooten te Parijs zal worden gehouden, de strijdkrachten worden bepaald, op welke men in 1856 zal kunnen rekenen, en de ontwerpen der krijgsverrigtingen worden overwogen; maar zal te dezen aanzien niets worden bepaald en de beslissing aan de Regeringen zelven worden overgelaten.

PARIJS, 5 Januarij.

De *Moniteur* behelst eene beschikking van den minister van Oorlog, waarbij wordt vastgesteld, dat soldaten, welke in dit jaar 1856 voor zeven jaren zich weder voor de militaire dienst zullen willen verbinden, daardoor regt verkrijgen op eene som van 2300 fr., van welke 700 fr. zullen worden betaald op den dag, waarop de belanghebbende zich verbindt of weder wordt ingelijfd; en 300 fr., hetzij mede op dien dag, hetzij gedurende den diensttijd, zooals dit door de administratie van het corps zal worden bepaald, en de overige 1300 fr. bij het eindigen van den diensttijd, — en op eene verhoogde soldij van 10 centimes daags.

Diegenen, welke zich voor minder dan zeven jaren zullen verbinden, zullen, tot veertien jaren diensttijd, aanspraak kunnen maken op eene som van 230 fr. voor elk jaar, waarvoor zij zich hebben verbonden, waarvan 100 fr. betaalbaar zijn op den dag der weder-verbindtenis; 30 fr. op dien dag, of gedurende den diensttijd; en de overige 100 fr. na het eindigen van den diensttijd. Ook deze personen zullen regt hebben op eene verhoogde soldij van 10 centimes daags.

Deze laatste gunstige beschikkingen zijn ook toepasselijk op vrijwilligers, die zich in 1856 voor de militaire dienst zullen verbinden, na een jaar uit de dienst te zijn ontslagen.

— Aangaande de belangrijke staatkundige aangelegenheden van den dag heeft men niets naders vernomen. Men erkent, dat elke mogendheid, welke tot dusver heeft geantwoord op het beroep des Keizers, van 15 November, Frankrijk in 't gelijk schijnt te stellen; doch tevens, dat er ééne mogendheid is, die nog niet heeft geantwoord en van welker meerdere of mindere krachtige houding vóór of tegen Frankrijk het herstel van den vrede, of de voortzetting van den oorlog, kan afhangen. Meer en meer komt men hier tot de overtuiging, dat Rusland niet zal wijken, zoolang het niet tegenover het *geheele* geallieerde Europa zal staan.

— Uit de gewone berigten uit Madrid, de dagteekening voerende van 31 December, blijkt, dat de heer *Olozaga* den 29sten December de terugreis naar Parijs had aanvaard.

Den 31sten December waren de spaansche ministers in een Kabinetsraad vergaderd geweest, om te beraadslagen over de wijziging van het ministerie. Alles, wat dienaangaande was vernomen, was, dat de ministers *Espartero*, *O'Donnell*, *Zabala* en *Bruil* hunne betrekkingen zouden behouden, en dat de minister *Escosura* met de Binnenl. Zaken zou worden belast.

Bij koninklijk besluit was het decimale stelsel van 1 Januarij af in Spanje *verpligtend* verklaard.

Naar luid eener telegrafische depeche uit de spaansche hoofdstad, van gisteren, waren er steeds geruchten in omloop, betreffende de aftreding van den heer *Bruil*, doch waren die geruchten ten eenemale ongegrond. — De portugesche fondsen hadden dien dag te Madrid eene belangrijke rijzing ondergaan. — Eene engelsche maatschappij had zich belast met den aanleg binnen korten tijd van eenen spoorweg van Lissabon naar de spaansche grenzen.

— Het half-officiële dagblad *le Constitutionnel* behelst heden weder een staatkundig betoog, in den vorm van een brief uit Weenen, waarin hoofdzakelijk uiteengezet wordt, dat Rusland zich zeer goed zal kunnen vereenigen met de onzijdig-verklaring der Zwarte-zee, zonder dat het nationale eergevoel daar te lande door de erkenning van dat beginsel zal worden gekrenkt; — dat reeds vroeger het beginsel van onzijdigheid is erkend en toegepast door Engeland en de Vereenigde-Staten, en deze aangelegenheid alzoo in geenen deele ongewoon is. Verder komt in dit betoog voor, dat Turkije zich almede vereenigt met het beginsel der onzijdigheid van de Zwarte-zee.

Te dezer zake wordt aangemerkt, dat het door den *Constitutionnel* aangehaalde voorbeeld niet toepasselijk is, vermits de door Engeland en de Vereenigde-Staten onzijdig-verklaarde wateren zijn de binnenlandsche meeren Erie, Ontario en andere, en dat men van weerskanten in eene schikking is getreden geheel vrijwillig en langs den minnelijken weg.

Wat voorts aangaat de aanneming van het beginsel der onzijdig-verklaring van de Zwarte-zee door Turkije, zoo wordt aangemerkt, dat van de zijde dezer mogendheid de bepaalde voorwaarde wordt gesteld, dat die onzijdigheid niet van toepassing zal zijn op de Zee-van-Marmara. Daarvan zou het gevolg zijn, dat Turkije in Konstantinopel, en alzoo bij den ingang van de Zwartezee, zou kunnen behouden zijne arsenalen en eene militaire vloot van onbepaalde sterkte. Wel vermoedelijk zal Rusland geenszins willen toestemmen in eene uitzondering wat de Zee-van-Marmara aangaat.

— Naar luid van correspondentien uit Kopenhagen, wordt daar ter stede het gerucht, dat eene overeenkomst tusschen het Westen en Denemarken, in den geest van het met Zweden geslotene tractaat, zal worden tot stand gebragt, voor geheel ongegrond gehouden. Te deze zake wordt aangemerkt, dat de toestand van Denemarken tegenover Rusland in geenen deele met dien van Zweden kan worden gelijkgesteld; dat Rusland volstrekt niet het bezit verlangt van eenig gedeelte van het deensche grondgebied, en het derhalve eene ongerijmdheid zou zijn, om het bezit van grondgebied aan Denemarken bij tractaat te waarborgen. Dat voorts Denemarken aan het Westen verlof zou geven om militaire etablissementen op het eiland Bornholm te vestigen, wordt niet aangenomen door velen, die meenen, dat, ingeval iets van dien aard plaats vond, Denemarken eene meer vijandige houding tegenover Rusland zou aannemen, dan Zweden heeft gedaan, te oordeelen ten minste naar de bepalingen van het tractaat van 19 November, welke onlangs bekend zijn geworden.

— De sardinische opperbevelhebber *la Marmora* is thans te Turin en wordt door eene ligte kneuzing, ten gevolge van een val, verhinderd om naar deze hoofdstad te reizen. Hij wordt evenwel spoedig hier verwacht. De genoemde krijgsman zal, op uitdrukkelijk verzoek der engelsche Regering, ook de stad Londen bezoeken.

— Men verzekert, dat de aartsbisschop van Milaan eene circulaire heeft uitgevaardigd aan zijne onderhebbende geestelijkheid, waarin hij, op grond van het met Oostenrijk gesloten concordaat, zich de bevoegdheid toekent der uitoefening van censuur over werken, die in zijn kerkelijk arrondissement worden gedrukt of ingeleverd.

PARIJS, 6 Januarij.

De Regering heeft een maatregel genomen, welke in de gegevene omstandigheden als van eenig gewigt schijnt te moeten worden beschouwd en in den *Moniteur* van heden in de volgende bewoordingen bekend is gemaakt:

„Bij besluit van den minister van Financien, is de rente der schatkist-biljetten, te beginnen met 7 Januarij, vastgesteld als volgt:

„ Op 4½ ten honderd jaarlijksche rente, voor schatkist-biljetten welker vervaltijd is binnen drie tot vijf maanden;

„ Op 5 ten honderd voor schatkist-biljetten van zes tot elf maanden;

„ Op 5½ ten honderd voor schatkist-biljetten van een jaar."

— Van eene zijde, welke met de Regering in betrekking staat, wordt, naar aanleiding van berigten uit Berlijn, van gisteren 5 Januarij, medegedeeld, dat de leden van den te Petersburg vergaderden algemeenen krijgsraad zich thans voornamelijk bezighouden met de behandeling van de vraag, welke strategische punten van het russische Rijk in de eerste en voornaamste plaats behooren te worden versterkt. De vestingwerken van Kiew zullen tegen het einde van dezen winter voltooid zijn.

Van dien kant wordt voorts verzekerd, dat de oostenrijksche Regering het stellige voornemen heeft om de door haar aan het russische Bewind kenbaar gemaakte vredesvoorslagen aan het oordeel der duitsche Bonds-vergadering te onderwerpen.

— Naar men verneemt, is de generaal *Bosquet* uit Pau vertrokken naar Parijs, na eene telegrafische depeche te hebben ontvangen, waarbij hij van regeringswege werd opgeroepen om deel te nemen aan den algemeenen krijgsraad, welke, onder het voorzitterschap van den Keizer, zal vergaderen en waaraan onder anderen ook zullen deelnemen de admiraal *Lyons* en de generaal *La Marmora*.

— In de gewone berigten uit Madrid van 1 Januarij wordt hetgeen is gemeld omtrent de invoering van de echtscheiding en het burgerlijke huwelijk in Spanje, bepaaldelijk tegengesproken, met bijvoeging, dat de spaansche Regering den weg der voorzigtigheid niet zal verlaten en, bij het invoeren van wenschelijke hervormingen, alles zal trachten te vermijden, 't welk het godsdienstige en zedelijke gevoel der natie zou kunnen krenken.

— In den afgeloopen nacht is alhier overleden de bekende beeldhouwer *David*, van Angers, lid van het Instituut en vroeger vertegenwoordiger van het volk. Dingsdag zal zijn lijk plegtig ter aarde worden besteld.

LONDEN, 4 Januarij ('s avonds).

De admiraal *Edm. Lyons* is gisteren avond, uit de Zwarte-zee, over Parijs, hier aangekomen, en heeft heden de raadsvergadering bijgewoond, welke in het gegebouw van het ministerie van Oorlog gehouden werd door de ministers *Palmerston*, *Panmure*, *Clarendon*, *Granville*, *Wood* en *Grey*. Ook de opperbevelhebber van het britsche leger, lord *Hardinge*, was bij deze vergadering, welke drie uren geduurd heeft, tegenwoordig.

— De ministeriële bladen melden, dat de sterkte van de britsche landmagt, thans in de nabijheid van Sebastopol aanwezig, ongeveer 53000 man beloopt. Bovendien bevindt zich een battaillon eng. inf. van 700 man te Kertsch; aan den Bosporus zijn dertien regimenten ruiterij, te zamen ruim 4000 man tellende, en in het hospitaal te Scutari liggen omstreeks 2400 man. In de eerste week van Maart zullen al de troepen van de thans op Malta vereenigde reserve waarschijnlijk zich insgelijks in de Krim bevinden, en deze troepen zullen intusschen door andere, van hier derwaarts te zenden, vervangen zijn. Door deze versterking van Malta en ook van Gibratar en regtstreeks uit Engeland, zal het britsche leger op het tooneel des oorlogs in het voorjaar omstreeks 73000 man tellen. Het turksche contingent in engelsche dienst, nu te Kertsch, kan op 20,000 man geschat worden. De corpsen Zwitsers en Duitschers, in engelsche dienst, nu reeds voor een gedeelte te Scutari, zullen over een paar maanden ten minste 7000 man tellen. Op de behoorlijke organisatie van het italiaansche legioen, zoodat het reeds in 't voorjaar te veld zou kunnen trekken, is nog niet te rekenen. In 't geheel zal dus de britsche krijgsmagt te velde bij het begin van den nieuwen veldtogt omstreeks 100,000 man sterk zijn, waaronder 85,000 strijdbare manschappen. — Den 1sten Maart moeten alle thans met verlof afwezige officieren zich weder bij hunne corpsen bevinden.

— Ten gevolge van de aanhoudende uitvoeren van groote hoeveelheden goud naar het vasteland verwacht men eerlang eene nieuwe verhooging van het disconto der Eng. Bank.

De beurs was heden weder zeer flaauw. Het vooruitzigt op vrede schijnt dagelijks te verminderen.

LONDEN, 5 Januarij ('s avonds).

Heden is weder eene langdurige raadsvergadering bij den minister van Oorlog gehouden, aan welke, behalve de ministers, ook de hertog *van Cambridge*, de admiraal *Lyons*, lord *Hardinge* en de generaal *Rich. Airey* hebben deelgenomen.

Aan de eerlang in Parijs te houden militaire conferentien zullen dezerzijds de hertog *van Cambridge*, de generaals *Airey* en *Jones* en de admiralen *Lyons* en *Dundas* deelnemen. Van den kant der Franschen zullen de Keizer, de generaals *Niel* en *Martimprey*, alsmede de admiraal *Penaud* de conferentien bijwonen.

— Volgens eene opgaaf, die als vrij naauwkeurig wordt beschouwd, hebben de uitvoeren van goud en zilver, alleen uit Londen, gedurende de laatste zes maanden van het jaar 1855 bedragen eene waarde van 9,462,210 p. st. Onder die uitvoeren waren: naar O. Indie 361,050 p. st. goud, en 4,744,300 zilver; naar China 35,500 p. st. goud, en 1,661,410 zilver; naar Hamburg, Belgie en Rotterdam 617,290 p. st. goud, en 478,370 zilver; naar Frankrijk, over Boulogne, Calais en Duinkerke, 14,370 p. st. goud, en 10,750 zilver; naar Spanje, Portugal, en de Middellandsche-zee, Konstantinopel en de Krim 1,073,490 p. st.

goud, en 2,300 zilver. Onder deze hoeveelheden naar Frankrijk zijn niet begrepen de groote partijen, welke over Folkestone en Dover zijn verzonden, en welke op bijna elf millioenen p. st. worden berekend; evenmin de aanzienlijke uitvoeren van particulieren naar Frankrijk. — In de laatste zes maanden van 1854 hadden de uitvoeren van goud en zilver uit Londen slechts 4,671,630 p. st. bedragen.

— De gisteren met de *Tyne* te Southampton aangebragte tijdingen uit West-Indie, loopende tot 18 December van St. Thomas, behelzen geen belangrijk nieuws. — Het genoemde stoomschip heeft ruim 3 mill. doll. aan boord. — Volgens de met deze gelegenheid ontvangen berigten uit Chili, zijn in den laatsten tijd eenige oude goud-mijnen daar te lande op nieuw bewerkt, en wel met een zeer gunstigen uitslag. Nabij Naciamento, 90 mijlen boven Conception, had, naar men meldt, één persoon in 14 dagen voor 10000 dollars goud gevonden.

— De voorraad van specie bij de Bank is volgens den laatsten weekstaat weder 161,602 p. st. verminderd.

— Na tot 87 teruggegaan te zijn, bleven de 3 pc. gecons. resc. heden 87⅛ à ¼.

'sGRAVENHAGE, 5 Januarij.

Bij kon. besluit van 28 December 1855, is, ten laste van den Staat, aan mr. *W. B. Donker Curtius van Tienhoven*, minister van Staat, voormalig president van den Hoogen Raad der Nederlanden, een pensioen van *f* 4000 verleend.

— Bij kon. besluit van 4 Januarij, is aan den heer *J. J. Brocx*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van ontv. der dir. bel. en acc. te Dinther en Heeswijk, behoudens aanspraak op pensioen, zijnde voorts de voormelde ontvangst opgeheven en de gemeenten van Dinther en Heeswijk ingedeeld bij het ontvangkantooor der dir. bel. en acc. te Berlicum, onder voortdurend beheer van den ontvanger *F. J. C. van Weel.*

'sGRAVENHAGE, 7 Januarij.

Z. K. H. Prins en Prinses *Hendrik* zijn uit Luxemburg in deze residentie teruggekomen.

— De pruissische gezant heeft een gastmaal gegeven ter eere van de alhier aangekomen pruissische kavallerie-officieren, 't welk al de hoofd-officieren, de officieren van het regiment dragonders alhier in bezetting en verscheidene officieren van het regiment grenadiers en jagers hebben bijgewoond.

— Een ontwerp van wet ter regeling van het lager onderwijs is bij de Tweede Kamer ingediend. Hetzelve verschilt, wat de hoofdbeginselen betreft, niet van het ontwerp, 't welk reeds voorgesteld is geweest, maar niet afgedaan is geworden. Het bevat onder anderen, de navolgende bepalingen:

„In elke gemeente wordt lager onderwijs gegeven in een voor de bevolking aan de behoefte voldoend aantal scholen, toegankelijk voor kinderen van verschillende godsdienstige gezindheden. Het onderwijs wordt dienstbaar gemaakt aan de bevordering van zedelijkheid en godsdienst. De onderwijzers onthouden zich van iets te onderwijzen, te doen, of toetelaten. kwetsend voor de godsdienstige begrippen der gezindheid of gezindheden, waartoe de schoolgaande kinderen behooren".

— De heer *de Lom de Berg*, lid der Tweede-Kamer, zal teregtstaan wegens vermeende overtreding van de wet op de personele belasting, en door den heer *Wintgens*, insgelijks lid der Kamer, worden verdedigd.

Bij het nummer van den 8sten Januarij ontvangen de lezers van de Haarlemsche Courant een afdruk van den brief van *Abraham Casteleyn*, bij welken hij, nu twee eeuwen geleden, de uitgave heeft aangekondigd zijner Courant, en een afdruk van het *eerste* nummer van dit blad, 't welk op den 8sten Januarij 1656 in 't licht is gegeven. Eerst in 't laatst van het jaar 1851 is het bestaan van een echten afdruk van dien brief in de verzameling van zeldzaamheden van wijlen den heer *Klaas Kaan* ontdekt. Voor de mededeeling van den inhoud van dien brief heeft men nog gebruik kunnen maken van letteren, die gegoten zijn in dezelfde matrijzen, welke, twee eeuwen geleden. hebben gediend tot het gieten der drukletters, die voor den brief zijn gebezigd; die matrijzen zijn afkomstig uit eene der amsterdamsche lettergieterijen, welke niet lang geleden zijn opgebroken. Alleen voor den hoofdletter en de onderteekening zijn drukletters van lateren tijd gebruikt. De matrijzen, die voor de drukletteren der courant hebben gediend, zijn niet meer te vinden geweest. Enkele klaarblijkelijke drukfeilen worden ook in het oorspronkelijke gevonden.

Dit bijvoegsel zal ook afzonderlijk verkrijgbaar worden gesteld.

— De Rijn stond heden ochtend, 5 Januarij. te Keulen 6 voet 11 duim en was vrij van ijs. De schipbrug werd weder gelegd. Tusschen de Lurley en Kammereck zat het ijs nog vast.

Te Gorinchem was de waterstand 2,87 el o. N. P. met 7 duim val in het laatste etmaal. Het Noorderdiep tot voorbij de Helsloot was open; verder benedenwaarts zat het ijs nog vast.

De IJssel stond aan het Katerveer op 4,10 el o. N. P. met 72 duim val in het laatste etmaal; te Kampen 2,73 el, met 1 duim val. In het Ganzendiep was het ijs nog vast. Tusschen Schokland en den vasten wal was gisteren grootendeels open water. (*St. Courant.*)

— Te Alkmaar zijn in 1855 geboren 199 zonen, 185 dochters; te zamen 384 kinderen, waaronder 5 paren tweelingen. Overleden 149 pers. van het mann., 162 van het vr. gesl., te zamen 311. Gehuwd 101 paren.

Te 's Gravenhage zijn in dat jaar geboren 1229 zonen, 1178 dochters; te zamen 2407 kinderen. Overleden 1229 pers. van het mann., 1178 van het vr. geslacht; te zamen 2367, behalve 110 als levenloos geboren aangegevene kinderen. Gehuwd 548 paren.

Te Schiedam zijn geboren 607 kinderen; overl. 622 pers.; als levenloos aangegeven 23 geborenen; gehuwd 116 paren.

Te Meppel geboren 118 kinderen; levenloos aangegeven 15; overl. 121; gehuwd 64 paren.

Te Enkhuizen geb. 160 kinderen; overl. 157; levenloos aangegeven 10; gehuwd 31 paren.

Te Utrecht zijn in 1855 geboren 810 zonen, 810 dochters; te zamen 1620 kinderen, waaronder 19 paren tweelingen. Overleden 853 pers. van het mann., 952 van het vrouw. geslacht; te zamen 1805. Als levenloos geboren aangegeven 77 kinderen. Gehuwd 415 paren.

— Den 4den Jan. is te Amsterdam, van de werf de Nachtegaal, te water gelaten het barkschip *Johannes Akda*, groot 300 l., gebouwd voor rekening eener reederij onder directie van den heer *J. A. de Jong van Arckel.*

— In het jaar 1855 zijn, volgens de *Leeuw. Cour.* te Leeuwarden en te Sneek de volgende hoeveelheden boter en kaas aan de waag gewogen:

Te Leeuwarden 47,628¼, 11,663⅛ en 4301 1/16 vat boter, wegende, met een gemiddeld overwigt van 2 ned. ponden per ¼ vat, 2,290,460 n. p. en 219,339 n. p. kaas; zijnde 15,289 p. boter *meer* en 68,233 p. kaas *minder* dan in 1854.

Te Sneek 48,723¼ en 3795⅛ vat boter, makende, met een gemiddeld overwigt van 2 n. p. per ¼ vat, 2,026,361 p. en 703,946 p. kaas; zijnde 76,650 p. boter *meer* en 36,548 p. kaas *minder* dan in 1854.

— Van 22 tot en met 28 Dec. zijn in Vriesland 82 runderen aan de longziekte gestorven, of te dier zake afgemaakt. Totaal sedert 1° Januarij 1962.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 6 Januarij Den 5den dezer in Texel binnengekomen: *Lewe van Nyenstein*, Borchers, Tjilatjap; de stoomboot *Lion*, Harlingen, is naar Londen vertrokken; en uitgezeild: de stoomb. *Alexandrie*, Meijer, Alexandria; *Nijverheid*, Prins, Londen; *Truda*, Das, Shields. Wind z.

AMSTERDAM, 7 Januarij. Den 6den dezer in Texel binnengekomen: *Parsee*, Worp, Rangoon, l. v. Plymouth; de stoomboot *Friedrich Franz*, Gluckstad. Niets uitgezeild. Wind z. z. o.

Den 6den dezer in Helvoet binnengekomen: *Nordstiernen*, Jörgensen, Newjork, l. van Brouwershaven; *Zeemeeuw*, Tolner, Abbeville; *Queen*, Sizer, Boston E.; en uitgezeild: *twee Anthony's*, Klomp, Batavia; *Water Kelpie*, Brugen, Newcastle; *Gesina*, Pinksterboer, Vlissingen. Wind z. o. - o.

Den 6den dezer in Brouwershaven binnengekomen: *Olivier van Noord*, Guyt Jr., Chincha naar Rotterdam.

Den 3den Nov. aan de Tafelbaai binnengekomen: *Prinses Marianne*, Rietmeijer, Rotterdam; en uitgezeild: 1 dito *Constantia en Elisabeth*, wijlen Schoonenbosch, Akyab naar Falmouth, na gerapeerd te hebben.

Voor 20 Dec. te Konstantinopel binnengekomen: *Maria*, Menzes, *Victoria*, de Haan, *Geerdina*, *Stuit*, *Harberdina*, Reinink, *Beerta Hendrika*, Stuit, *Diana*, Giezen, *Anna Arnolda*, Smit, *Sia Elisabeth*, Kraan, alle 8 van Galatz; *Arendina*, Boerhave, Napels.

Den 24sten Dec. van Messina uitgezeild: *Josine Louise*, Bakker qq., Antwerpen.

Den 21sten Dec. te Napels binnengekomen: *Stad Leeuwarden*, Stoffels, Amsterdam; *Margrietha*, Jansen, Rotterdam; en nitgeklaard: 27 dito *Maria*, Cacace, Rotterdam.

Den 2den dezer van Portsmouth uitgezeild: *Stad Utrecht*, Jaski, Amsterdam naar Sydney, na gerepareerd te hebben.

Den 2den dezer te Portland binnengekomen: *Anna Maria*, Zuiderduin, Havana naar Amsterdam.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

7 Januarij 1856. 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld	2½	pct.	62 15/16	63	62 15/16
„ „	3	„	74⅛	3/16	—
„ „	4	„	92⅜	11/16	92½
Amortisatie-Syndicaat	3½	„	—	—	—
Handelmaatschappij	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening	4	„	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg			—	—	—
Leen. „ „	4½	pct.	—	—	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten	3	„	—	—	—
„	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°.	5	„	100¼	⅜	100¼
„ „ 1828/1829	5	„	99¾	—	—
Certificat. „ 1831/1833	5	„	80	¼	—
„ „ 1840	4	„	74¼	⅜	—
„ bij Stieglitz	4	„	73¼	⅜	—
„ „ „ N.	4	„	73⅛	—	—
Inschr. in Assignatiën	6	„	—	—	—
Certific. van „	6	„	57⅜	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500		*f*	140	-	—
Obligatiën	4	pct.	—	—	-
SPANJE, Obligatiën	1¼	„	21¼	5/16	—
„	3	„	39½	11/16	—
„ Binnenl.	3	„	34 5/16	7/16	—
Amortisable			7 1/16	⅛	—
Bew. Coupon			4⅝	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll.	5	pct.	—	—	—
„ „ „	4	„	56¾	—	—
„ Metaliek	5	„	63⅜	½	63 7/16
„ „ N. 1849 à 1854	5	„	73½	11/16	73 9/16
„ „	2½	„	32 9/16	11/16	—
BELGIE,	2½	„	50	—	—
Rotschild,	2½	„	50 3/16	5/16	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £100	5	„	97⅜	—	—
„ „ £200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig.	3	„	41⅜	⅜	41 7/16
„ difired	3	„	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	-
PERU, Geldl. 1849, thans	4½	„	72	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans	4	„	25	⅝	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	18⅝	¾	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	19½	⅝	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien,			1 3/16	⅜	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 103. Rusland cert. adm. Hamburg 5 pc. 80¼; dito te Londen 4½ pc. 86⅛. Oostenrijk Nat. Metall. 5 pc. 66 9/16. Napels cert. bij *Lamaison & Bouwer* 5 pc. 103½. Denemarken obl. Londen 5 pc. 100. Griekenland obl. geld. 1825 5 pc. 5. Columbia Equador 3¼. Venezuela obl. uitgest. 10 15/16 à 11 1/16. Grenada obl. uitgest. 6 9/16. Louisiana 5 pc. 99⅜. De nieuwe 4 pc. Weener Loten *f* 273. Pruiss. Loten *f* 195½. Disconto 4. — Beleening 3½. Prolongatie 3.

Zaturdag zijn de 3½ pc. Pruiss. Loten *f* 196 gedaan.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit *Tot Nut des Obligatie-Handels.*

J. BRASKAMP, Pres.

Van de binnenl. fondsen waren de 2½ pcts. prijshoudende; de 3 en 4 pcts. iets vaster. — De buitenlandsche waren over 't algemeen min of meer lager te verkrijgen.

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 26,70; Dito Nation. *f* 29,80 Div. in £ *f* 11,70; Frans. *f* 55½; Belg. *f* 55⅝; Pruiss. *f* 34½ ;; Hamb. Russen *f* 34; Pools. in Fl. *f* 27; Napelsche *f* 26,15; Spaansche *f* 2,42.

LONDEN, 7 Januarij. De 3 pc. gecons. resc. 87 à ⅛. Mexico 19⅝ à ⅞. Peru 74. Spanje 3 pc. 38¼ à ¾; 1¼ pc. 21 à ¼.

PARIJS, 7 Januarij. De 3 pc. renten 63 fr. 35; 4½ pc. 91 fr. 25. Spanje 3 pc. 34; 1¼ pc. 21.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 7den Januarij 1855.

Madrid,	3/m.	*f* 241	à	c.	Bord.,	½ uso	*f* 55 50	à	c.
Bilbao,	——	„ 240	à	-	——	2/m.	„ 55	à	-
Cadix,	——	„ 241	à	-	Londen,	——	„ 11 65	à	-
Sevilien,	——	„ 240	à	·	——	zigt	„ 11 77½	à	-
Lisbon,	——	„ 41 25	à	-	Hamb.,	——	„ 35 18	à 19	-
PortàPort,	——	„ 41 25	à	-	——	2/m.	„ 34 72	à 73	-
Napels,	2/m.	„ 87	à	-	Ween.,	6/w.	„ 31 75	à	-
Livorno,	——	„ 39	à	-	Augsb.,	——	„ 35 50	à	-
Genua,	——	„ 45 62½	à	-	Frankf.,	——	„ 98 75	à	-
Parijs,	zigt	„ 55 87½	à	-	Petersb.,	2/m.	„ 169	à	-
——	2/m.	„ 55 37½	à	-	Rotterd.,	——	„ 12½	à	-

PRIJZEN VAN SPECIEN.

AMSTERDAM, 7 Januarij. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à *f* 0,00. O. gerande dito *f* 5,55 à *f* 5,65. Wigtige Engelsche Souvereinen *f* 11,75 à *f* 11,85. Dito Pistolen *f* 9,55 à *f* 9,65. Nieuwe Louis d'Or *f* 00,00 à *f* 00,00. Stukken van 20 fr. *f* 9,30 à *f* 9,40 het stuk. Baren Goud en Gouden Specien van *f* 1442,60 per N. P. fijn 11 à 11½ pc. Zilver van 900 tot 850/d. *f* 104,20 à *f* 104,70 per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à *f* 2,60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à *f* 2,75. Stukken van 5 fr. *f* 2,33 à *f* 2,36. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à *f* 2,70. Pruissische daalders *f* 1,74 à *f* 1,77. Tiengulden-stukken *f* 9,70 à *f* 9,80.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 7 Januarij. *Tarwe* en *Rogge* tot verhoogde prijzen met goeden handel. Van *Tarwe* verk.: 126, 129, 130 ℔ b. Pools. *f* 610, *f* 620, *f* 630; 127 ℔ ger. r. b. dito *f* 570; 127 ℔ n. Rijn *f* 514, *f* 520; 126 ℔ dito *f* 514. — Van *Rogge* 118, 120 ℔ Pruiss. *f* 384, *f* 390; 121 ℔ Norder *f* 396; 120 ℔ Donau *f* 386; 117 ℔ Muns. *f* 378. — *Garst* *f* 3 à *f* 5 hooger; 109 ℔ Rostoc. *f* 270. — *Koolzaad* Elve *f* 522; Oostvr. *f* 564; op 9 vat. April *f* 654.

AMSTERDAM, 7 Januarij. *Raapolie* dadelijk prijshoudend; ord. cond. *f* 59½; vliegend *f* 58; op levering willig; p° Mei *f* 56 à *f* 56¼; najaar *f* 49 à *f* 49¼. *Lijnolie* ord. cond. *f* 44¾; vliegend *f* 43½; p° Maart, April en Mei *f* 44, *f* 44¼ à *f* 44½. *Hennepolie* ord. cond. *f* 53½.

HAARLEM, 7 Januarij. *Tarwe* *f* 19. *Rogge* *f* 11 à *f* 13. *Haver* *f* 4 à *f* 5¾. *Garst* *f* 7½ à *f* 8¾. *Paardenboonen* *f* 9½ à *f* 10. *Duivenboonen* *f* 10½. *Graauwe erwten* *f* 13¾. *Groene erwten* *f* 13¾.

GRONINGEN, 4 Januarij. De aanvoer van granen en de handel waren heden gering. *Tarwe* 68 à 72 p. Ommel. *f* 13,75 à *f* 15,25; 66 à 70 p. Old. *f* 12,60 à *f* 14,25. *Rogge* 64 à 70 p. inl. *f* 10,40 à *f* 11,90. *Boekweit* 64 p. gr. zand *f* 8,40 à *f* 9,20; 64 à 66 p. veen *f* 8,15 à *f* 8,55. *Gerst* 52 à 56 p. winter *f* 6,20 à *f* 7,20; 54 à 56 p. zomer *f* 5,95 à *f* 6,35. *Haver* 36 à 50 p. *f* 3,55 à *f* 5,05; 36 à 40 p. w. voer *f* 3,55 à *f* 4. *Paardenboonen* *f* 8,50. *Koolzaad* *f* 13 à *f* 17,75.

LEIJDEN, 5 Januarij. *Tarwe* *f* 15,75 à *f* 16. *Rogge* *f* 12 à *f* 12,50. *Garst* *f* 6,80 à *f* 7,50. *Haver* *f* 4,80 à *f* 5,30. *Paardenboonen* *f* 8,50 à *f* 9. *Duivenboonen* *f* 9 à *f* 9,30.

Boter aan de Waag te Leijden, 5 Jan.: van *f* 46 tot *f* 52.

*** Getrouwd:

H. B. POTT,
M. C. VAN DEN STEEN.

BROEK IN WATERLAND, 3 Januarij 1856.

*** Getrouwd:

Dr. W. BROES VAN HEEKEREN,
van *Enschedé*, met
M. E. HOLZWARTH.

KUILENBURG, 5 Januarij 1856.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON *M. E. P. BEIJERMAN*, geliefde Echtgenoot van D. C. PLEYTE, Gymn. Rector.

ZALT-BOMMEL, 25 Dec. 1855.

*** Bevallen van eene DOCHTER *SUZANNA BROWNE*, geliefde Echtgenoote van A. P. LEDEBOER.

TILBURG, 2 Januarij 1856.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *A. G. PEAUX*, geliefde Echtgenoot van L. FEITZ Lz.

HEERENVEEN, den 3den Januarij 1856.

*** Bevallen van eene DOCHTER *P. J. VAN DEINSE — MUNTENDAM.* Eenige kennisgeving.

MIDDELBURG, 4 Januarij 1856.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *ANNA JOSINA BURGER*, geliefde Echtgenoot van ADRIAAN LORIÉ.

ROTTERDAM, 4 Januarij 1856.

*** Bevallen van een' ZOON *M. P. S. DE LANG*, geliefde Echtgenoot van M. F. J. COOL.

SCHIEDAM, 4 Januarij 1856.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER ~~*C. G. DE BRUYN*, geliefde~~ Echtgenoot van H. C. BIJVANCK.

'sGRAVENHAGE, den 4den Januarij 1856.

Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *J. A. W. ABELEVEN, ALPHERTS.*

NIJMEGEN, 5 Januarij 1856.

*** Heden beviel van een' ZOON *Ne. SCHUYTEMAKER*, geliefde Echtgenoote van F. OIJEVAAR, Burgemeester.

ZWAAG, den 5den Januarij 1856.

*** Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *CAROLINE BOELLAARD*, geboren *BONHOMME.*

HAARLEM, den 6den Januarij 1856.

*** Heden overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot PIETER WILLEM BARTHOLOMEUS DE WILDE, in leven Med. Doctor en eerste Stads-Geneesheer alhier, en weinig uren te voren mijn eenigst Zoontje PIETER CORNELIS LEONARD.

SAMARANG, 11 October 1855.

J. M. DE WILDE, Geb. SGREAUWEN.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Op den 18den October j. l., overleed te BATAVIA, in den ouderdom van bijna acht en veertig jaren, mijn geliefde ZOON, de Heer NICOLAÜS LANGE.

Wede. A. J. MAURITSZ LANGE, VERWEYDE.

Eenige kennisgeving, ook voor Familie en Vrienden.

*** Op den 3den November 1855, is te SOURABAYA, tot diepe droefheid zijner Moeder en verdere Betrekkingen, in den jeugdigen leeftijd van 26 jaren, overleden de Heer J. W. H. SMISSAERT, geëmploijeerde aan de factorij der Nederlandsche-Handel-Maatschappij, op *Java.*

Eenige en algemeene Kennisgeving.

*** ARNHEM, 9 Dec. 1855. Op heden overleed alhier, na eene kortstondige ongesteldheid, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder ANNA MARGARETHA VAN DAM, Weduwe wijlen den Wel-Eerw. Heer *H. H. Donker Curtius*, in den ouderdom van zes en zeventig jaren. S. E. DONKER CURTIUS,

Eenige kennisgeving. *uit aller naam.*

Uithoofde van buitenlandsche Betrekkingen, wordt dit Berigt eerst nu geplaatst.

*** Heden overleed, ruim zes maanden oud, JACOBUS, jongste Kind van J. M. DE JONGH en Vrouwe DE JONGH, geboren PILAAR.

NIEUWE DIEP, 25 December 1855.

*** Heden overleed Vrouwe ADRIANA WILHELMINA OTTOLINA NERING BÖGEL, geliefde Echtgenoote van U. WILKENS, in den ouderdom van 57 jaren.

VOORST, 31 December 1855.

*** Op den 1sten Januarij 1856, overleed te ASSEN, in den ouderdom van bijna 21 jaren, de Hoog Wel-Geboren Heer REINT HENDRIK Baron DE VOS VAN STEENWIJK, Student aan de Hoogeschool te *Groningen.*

*** Heden overleed mijn waarde Echtgenoot, de Heer JACOB GERRIT VAN HOOGDALEM, in den ouderdom van 68 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van ruim 45 jaren. W. BUIS,

ONDERDENDAM, Wed. *J. G. van Hoogdalem.*

3 Januarij 1856. *Mede namens mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen.*

*** Ons jongste Kind BERENDINA ANNA BERTHA, overleed heden, ruim acht maanden oud.

OMMEN, A. TER HORST.

3 Januarij 1856. J. TER HORST, JORDAAN.

*** Heden avond omstreeks 6 ure, overleed plotseling en zeer onverwacht, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, der Kinderen zorgdragende Moeder, TIETJE JANS ALBERDA, in den ouderdom van ruim 47 jaren. Nog slechts vijf dagen en onze gelukkige Echt hadde een duur van 25 jaren bereikt. A. L. VAN DIERMEN.

BOLSWARD, 4 Januarij 1856.

Eenige kennisgeving.

*** Op den 19den December 1855, overleed alhier, na een langdurig en geduldig lijden, in den jeugdigen leeftijd van 29 jaren, mijne geliefde Echtgenoote C. E. J. G. VAN IDSINGA, mij drie Kinderen nalatende, te jong om dit zoo groot verlies te beseffen.

AMERSFOORT, A. B. H. N. HASSELAAR.

4 Januarij 1856.

Door buitenlandsche Betrekkingen wordt deze Advertentie heden eerst geplaatst.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot JOHAN FREDRIK KNORR, in den ouderdom van ruim 31 jaren, mij nalatende twee Kinderen, te jong om hun verlies te kunnen beseffen. De hoop op een zalig wederzien doet mij in den wil van den Hemelschen Vader berusten.

UTRECHT, J. KOOIMAN,

4 Januarij 1856. Wed. *J. F. Knorr.*

*** In den afgeloopen nacht overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer JOHANNES DIEDERIK CRAMER, in den ouderdom van 34 jaren.

AMSTERDAM, Wede. J. D. CRAMER,

4 Januarij 1856. PRONCKERT.

*** Heden overleed onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw JOHANNA SPEIJERS, Wed. *W. de Haas*, in den gezegenden ouderdom van 77 jaren en 6 maanden; eene langdurige verzwakking en bijkomende waterzucht maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven.

YZENDOORN, W. DE HAAS,

5 Januarij 1856. *in aller naam.*

P. en T.

Men mag niet en weet niet. Let op de J. 19. Voor daar berigt. Volharding.

*** Al degenen welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van wijlen J. F. OORTGIJSEN, in leven Kaaskoppendraaijer en Scheepsblokkenmaker, gewoond hebbende en op den zes den Mei 1855, te Medemblik overleden, worden verzocht daarvan *franco* opgaaf of betaling te doen, vóór of uiterlijk op den 5den Februarij aanstaande, ten Kantore van den Notaris D. M. ALEWIJN, aan de Oosterhaven, te Medemblik.

*** Wordt gevraagd, éénen bekwamen HULP-ONDERWIJZER, van den 3en of 4en Rang, op eene bijzondere School der 1ste Klasse, in eene van de Hoofdsteden der Provincie, doordrongen van een Christelijk Beginsel.

Bij voorkeur zal regard worden geslagen, op Iemand die eene acte van toelating heeft om in de Moderne Talen, vooral de Fransche, te mogen onderwijzen. Brieven *franco*, onder Letter Z., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** Bij eene Familie wonende in een Overijsselsch Dorp, wordt gevraagd: Eene GOUVERNANTE, van de P. G., welke in staat is om 2 of 3 Kinderen te onderwijzen en te vormen. Men verlangt inzonderheid grondige kennis der Hollandsche en Fransche Talen, alsmede eenige bedrevenheid in het Pianospel en Vrouwelijke Handwerken. Brieven *franco*, onder de Letters H. H., bij den Boekhandelaar J. DE LANGE, te Deventer.

*** **IN EENE APOTHEEK,**

te Haarlem, wordt tegen 1°. Mei a. s. gevraagd: Een geëxamineerd BEDIENDE, voldoende bewijzen van bekwaamheid en soliditeit kunnende overleggen.

Adres met *franco* Brieven, onder de Lts. A. P., bij C. ZWAARDEMAKER, Boekhandelaar en Boekdrukker te Haarlem.

*** Door gelijktijdige plaatsing van mijn' SECONDANT en *tweeden* Zoon aan de Rijks-telegrafie, wensche ik den eerstgen. onverwijld, op aannemelijke voorwaarden, vervangen te zien door een Prot. Onderwijzer, van den 2de of 3de Rang, die ervaren is in de Wiskunst en de Fr. Taal kan helpen onderwijzen.

Hilvarenbeek, H. BROEDERS,

3 *Jan.* 1856. Kostschoolh.

*** **HOROLOGIEMAKERS.**

Men verlangt ten spoedigste een HOROLOGIEMAKERS-BEDIENDE, die het ordinaire werk grondig verstaat. Adres, Letter N., bij den Boekh. W. J. G. STARINK, te Zutphen. Brieven *franco.*

*** Een fatsoenlijk Protest. JONG MENSCH, 20 jaren oud, zag zich gaarne op een Notariëel- of Ontvangers-Kantoor geplaatst, onverschillig waar, tegen genot van Kost en Inwoning. Brieven *franco*, onder Letter L., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen, te Haarlem.

Een JONG MENSCH, van goeden Huize, 23 jaren oud, van de P. G., eene vlugge nette hand schrijvende en niet onbekwaam in het Administrative, wenschte gaarne in de eene of andere gevestigde zaak geplaatst te worden, met uitzigt om na kennismaking en bekwaming van het Vak, tegen inbrenging van eenig kapitaal, als Deelgenoot op te treden. Adres Letters C. V., bij den Uitgever der *Arnhemsche Courant.*

*** **AANVRAAG.**

Een JONG MENSCH, uit den fatsoenlijken stand en van de P. G., wenscht de gelegenheid te vinden, in de nabijheid van Rotterdam, in eene goed in werking zijnde **Fabriek** te worden opgenomen. Zijn doel is, om door deelneming aan de daarin plaats hebbende werkzaamheden, zich aanvankelijk in dat vak te bekwamen, terwijl hij gaarne zien zou, dat het vooruitzicht mogt bestaan, later als Deelgenoot in zoodanige zaak te kunnen worden opgenomen. Adres, onder de Letters J. T., bij den Boekhandelaar P. C. HOOG, te Rotterdam. Brieven *franco.*

*** In eene Stad van Zuid-Holland, wordt tegen 1°. Mei gevraagd: Een JONG MAN, van de Prot. Godsdienst, niet beneden de 25 jaren, van goede getuigenissen voorzien, als bekwaam om met twee Paarden te rijden, en te zijn van zedelijk gedrag, nimmer misbruik makende van Sterken Drank en tot eenig Huiswerk geschikt.

Adres met *franco* Brieven, aan den Boekhandelaar J. NIEUWENHUIS, te Gorinchem, onder Letter B.

*** **VELDWACHTER.**

In de Gemeente Zuilichem, Provincie Gelderland, wordt een VELDWACHTER gevraagd, op een jaarlijksch tractement van *f* 100, benevens *f* 30 voor de kleeding.

Alleen gepensioneerde Militairen, en bij voorkeur van het corps Marechaussée's, niet boven de 45 jaren oud, en van goede getuigschriften voorzien, zullen in aanmerking komen. Adres, met *gefrankeerde* Brieven, aan het Gemeente-Bestuur te Zuilichem, en voor diegene welke zich *persoonlijk* aanmelden, ten Raadhuize bij J. HONHOF aldaar, op Zaturdag den 12den Januarij aanstaande.

Zuilichem, den 4den *Januarij* 1856.

De Burgemeester van Zuilichem,
A. VAN OS.

*** Er wordt gevraagd, op een Landgoed 2 uur van Zwolle gelegen:

EENEN GEHUWDEN HUISKNECHT,

P. G., tusschen de 30 en 45 jaren oud, zonder Kinderen, de Man moet goed met 2 Paarden kunnen rijden, terwijl de Vrouw als Keuken of Werkmeid in dezelfde dienst gebruikt zal worden. Zonder **zeer** voldoende getuigschriften omtrent gedrag en bekwaamheid, behoeft men zich niet aan te melden. Adres met *franco* Brieven, aan de Boekh. v. HOOGSTRATEN EN ZOON, onder Letters A. A., te 's Gravenhage.

*** **Een HUISKNECHT**

wordt verlangd, in eene Kostschool voor Jonge Heeren; vereischten zijn: P. G., onberispelijk gedrag, onthouding van Sterken Drank, goedig van aard ten aanzien van Kinderen, meerderjarigheid en geschiktheid tot de verlangde diensten.

Adres met *franco* Brieven, onder Letter B., aan de Boekhandelaars BROESE & COMP., te Breda.

*** Een ongehuwd KOETSIER, van middelbaren leeftijd, van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne tegen Mei, liefst in Holland of Gelderland geplaatst. Adres Letter B., bij den Boekhandelaar W. J. THIEME, te Zutphen. Brieven *franco.*

*** **HUWELIJKS-AANVRAAG.**

Een Weduwenaar zonder Kinderen, van bejaarden leeftijd, P. G., gezond en sterk, een goed en opgeruimd humeur, een goed burgerlijk bestaan hebbende, wiens Affaire voor uitbreiding vatbaar is, vraagt met ernst: Eene LEVENSGEZELLIN, tusschen de 45 en 50 jaren, P. G., zoo het kan met eenig fortuin, noodigt alzoo bij deze uit, op zijn welgemeende annonce en onder verzekering van de stipte geheimhouding, *franco* te willen antwoorden, onder de Letters E. M., bij den Heer J. H. MELLINK, Boekhandelaar te Zutphen.

*** De Ondergeteekende heeft de eer aan Ouders en Voogden te berigten, dat zij besloten heeft de KOST- en DAGSCHOOL voor Jonge Jufvrouwen te Breukelen, die door hare overledene Zuster A. E. VAN OOSTERZEE was overgenomen, voorttezetten en dat er voor het tegenwoordige nog eenige PLAATSEN vacant zijn.

Breukelen, E. A. VAN OOSTERZEE.

den 31*sten December* 1855.

Heeft de bovengenoemde zich als Schoolhouderesse te Amsterdam, gedurende vijftien jaren, de achting en het vertrouwen van vele Ouders waardig gemaakt, het is op grond daarvan, dat de Ondergeteekenden haar gaarne en met vrijmoedigheid aanbevelen, terwijl zij bereid zijn alle inlichtingen aangaande hare Inrigting te geven.

Breukelen, den 31*sten December* 1855.

M. MACALESTER LOUP, Predt.
J. P. A. L. RAM, Burgr.

*** Eene Jonge Jufvrouw van de P. G., geëxamineerd in de Hollandsche, Fransche en Engelsche Talen, Geschied-, Aard- en Rekenkunde, wenscht geplaatst te worden als ELÈVE-SECONDANTE, op eene Kostschool voor Jonge Jufvrouwen. Adres *franco*, onder Letters M. A., bij den Heer B. DEKEMA, Boekhandelaar te Utrecht.

*** Eene JUFVROUW, tusschen de 25 en 30 jaren oud, P. G., van eene fatsoenlijke Familie en eene beschaafde opvoeding genoten hebbende, zag zich gaarne met Mei aanstaande geplaatst als Huishoudster, Winkeldochter of tot verzorgster van Kinderen, zijnde zij van de voldoenste getuigen voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder Letter N., bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen, te Haarlem.

*** Bij een fatsoenlijk gezin, tijdelijk alhier, wordt gevraagd: Eene bekwame KINDERMEID, P. G., die tevens goed kan Naaijen, ter verzorging van nog jonge Kinderen, liefst Geldersche of Overijsselsche, en van een onbesproken gedrag, tegen Februarij of Mei. Adres, met *franco* Brieven, onder Letter A., bij den Boekhandelaar C. M. VAN GOGH, Leidschestraat, N°. 370.

Amsterdam, 5 *Jan.* 1856.

*** Om dadelijk of wel later in betrekking te treden, biedt zich aan eene FATSOENLIJKE JUFVROUW, van middelbaren leeftijd en de P. G., hetzij als Jufvrouw van Gezelschap, Huishoudster of ter adsistentie in de Huishouding, zijnde meer in dergelijke betrekking geweest. Voldoende informatien zijn te bekomen. Reflecterenden, gelieven zich te adresseren met *franco* brieven, onder Lett. H., bij de Boekhandelaars VAN GOGH & OLDENZEEL, te Rotterdam.

*** Men zoekt voor eene Burger Jufvrouw, oud 28 jaren, Pr. G.: Eene BETREKKING, *liefst in Amsterdam of Utrecht*, hetzij als Huishoudster, ter assistentie of tot oppassing en gezelschap eener Dame, of als Kamenier, tot welke Betrekkingen, zij door hare bekwaamheden in het Wollen en Linnen Naaijen, en het volledig behandelen der Wasch, in staat is; terwijl omtrent haar onbesproken gedrag, de gunstigste informatien genomen kunnen worden.

Op Salaris zal *minder* worden gelet, doch daarentegen alle *prijs* gesteld, op eene goede en minzame behandeling. Adres Lett. O. Z., bij den Boekhandelaar H. A. TJEENK WILLINK, te Arnhem. Brieven *franco.*

*** **OPENBARE VERPACHTING.**

Burgemeester en Wethouders van ROTTERDAM, zullen op Maandag den 11den Februarij 1856, des middags ten 12 ure, ten Raadhuize aldaar, in het openbaar Verpachten, voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren:

Het UITBAGGEREN en SCHOONHOUDEN van de onderscheidene Binnendijksche Wateringen:

Het STRAATVEGEN, REINHOUDEN der Urinoirs, SNEEUWRUIMEN en BESPROEIJEN van al de Straten, Pleinen, Kaden enz., en

Het OPHALEN van de Asch, Vuilnis en alle andere Wegwerpselen in de Gemeente Rotterdam.

Alles nader omschreven in het Bestek en de Voorwaarden, dat, van heden af, op de gewone dagen en uren, ter lezing ligt op de *Plaatselijke Secretarie* en het *Stads Timmerhuis* te Rotterdam, en ook voor den prijs van 20 Centen verkrijgbaar is bij de Wed. P. VAN WAESBERGE EN ZOON, Boekdrukkers in den Houttuin, Wijk 11 — 194.

Nadere inlichtingen zijn dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, te bekomen aan gemeld *Timmerhuis.*

Speciale en Scheikundige behandeling der gewone **Varkensziekten**, door den eenigen bezitter van dit middel **A. ALLEGRA.**

Deze wonderlijke en radicale genezing, door mij ondergeteekende, Scheikundig bereid, heeft de eigenschap, om elk Varken met *één* Fleschje van dit middel, voor de gewone ziekten te bevrijden, tegen den prijs van *f* ,50 per Fleschje.

Doch indien er gewacht wordt, tot dat het Varken ziek is, kost deze Medicijn *f* 2 per Flesch en vlei mij, door mijne gebreveteerde recommandatie en ondervinding, een ieders gunst en deelneming te verwerven.

Te verkrijgen bij den eenige Bezitter A. ALLEGRA, in de Lombardsteeg bij den IJzerbaan, te Alkmaar. Aanvragen *franco.* Alles bij Biljetten breeder omschreven.

HUIS.

Binnen *Haarlem* wordt met 1°. Mei aanstaande *in Huur* gevraagd: Een *ruim* liefst *dubbel* HUIS met TUIN. Adres bij den Makelaar A. BEETS, Spaarne.

*** **EEN ZADELMAKERS-WINKEL,**

wordt door sterfgeval te KOOP aangeboden, om dadelijk te aanvaarden; of men vraagt een KNECHT, van goed gedrag en bekwaam voor het Boerenwerk. Men adressere zich bij de Wed. K. DE BRUIN, te Aarlanderveen bij Alphen.

*** De Boekhandelaar P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, heeft verzonden:

DE GIDS, 1856, N°. 1.

Inhoud: I. *Gervinus*, Geschiedschrijver der 19e Eeuw, door Mr. P. A. S. VAN LIMBURG BROUWER.

II. *Wenken*, ontleend aan de Statistiek der laatste jaren, door Mr. J. C. REEPMAKER.

III. *Moderne Alchymie.* Eene Handelstudie, door P. N. MULLER.

IV. *Haesje Claesdochter op't Prinsenhof*, door W. D—S.

V. *Bibliographisch Album.*

De *Gids* zal in 1856, 12 vellen druks meer beslaan dan in vorige jaren, en dus ruim 1700 digt gedrukte bladzijden bevatten, zonder verhooging van den abonnementsprijs, die op *f* 12,— bepaald blijft. De erkende degelijkheid van den inhoud, zal dus thans gepaard gaan aan eene billijkheid in prijs, die, althans wat onze binnenlandsche tijdschriften betreft, voorbeeldeloos mag genoemd worden.

*** LET WEL.

Men vraagt in HUUR, tegen Mei a. s. of liever 1 Augustus, in of aan de Buitenkant der Stad Delft of 's Gravenhage: Een logeabel HEERENHUIS, bevattende Beneden minstens 3 à 4 Kamers, waarvan twee en Suite of Zaal; Boven 4 à 5 Kamers, alle geplafonneerd, behangen en groot, de meeste van Stookplaatsen voorzien; voorts Zolder, Meidenkamer, Mangelkamer, watervrije Kelder. Eindelijk annex het Huis een grooten TUIN. Reflecterenden, gelieven zich te adresseren, met *franco* Brieven, houdende opgave van Huurprijs, Voorwaarden enz., onder Letter A., bij den Boekhandelaar STENFERT KROESE, te Arnhem.

*** Door ziekte en sterfgeval is te Vreeland UIT DE HAND TE KOOP: Eene hechte, sterke en wel beklante BROOD-, KOEK- en BESCHUITBAKKERIJ, staande op het beste gedeelte van het Dorp; te aanvaarden naar keuze van den Kooper, doch hoe eerder hoe beter. Te bevragen bij den Heer JAN VAN DEN ANDEL, te Vreeland. Brieven *franco*.

*** UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR,

om met p°. Februarij of Mei 1856, te aanvaarden: Een zeer fatsoenlijk en net onderhouden HEERENHUIS met TUIN, in het Dorp Voorschoten, op slechts 10 minuten afstands van het Spoorweg-Station, hebbende hetzelve een aangenaam Landzigt en bevattende vier Beneden- en een Bovenkamer, allen Behangen en meerendeels met Stookplaatsen, voorts Zolder, Keuken, Kelder, Welpomp, Regenbak, enz. Te bevragen ten Kantore van den Notaris TROMER, te Voorschoten. Brieven *franco*.

*** Men vraagt UIT DE HAND TE KOOP: Veertig, vijftig tot honderd Bunders BOUW- en WEILAND, **beste Kleigrond**, gelegen in de Provincie Utrecht of Gelderland, vrij van overstrooming, aan een Straat of Grindweg, in de nabijheid van een gezellig Dorp of Stad. Iemand hierop reflecterende, gelieve zich met *gedetailleerde* opgave van het aantal Bunders, van den staat der aanwezige Gebouwen, van de ligging en van den Koopprijs *franco* te adresseren, onder Letters K. B., bij de Boekhandelaars SCHALEKAMP, VAN DE GRAMPEL en BAKKER, te Amsterdam.

*** **UIT DE HAND TE KOOP:**

Een WINKELHUIS en TAPPERIJ, met TUIN en ERF, staande te Groet, onder de Gemeente Schoorl. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Letter S., bij de Boekhandelaars HERMs. COSTER & ZOON, te Alkmaar.

*** **MEN VRAAGT TE KOOP à contant:**

6000 N. ℔ best blank en lang ROGGESTROO en
5000 N. ℔ blank zuiver HAVERSTROO, om te voederen.
Het *Roggestroo*, tegen den Prijs van ƒ 32 de 1000 N. ℔ en
Het *Haverstroo*, „ „ „ „ ƒ 28 „ „ „

De levering moet geschieden binnen veertien dagen tijds, *vrachtvrij* tot Haarlem. Men adressere zich in *persoon* of met *franco* Brieven, onder Letter Z., bij den Boekh. J. F. VAN DOBBEN, te Haarlem.

NB. Stroo uit de Haarlemmermeer kan niet in aanmerking komen.

*** Men vraagt te KOOP om te verplaatsen: Een GRUTTERS PAARDEN-MOLEN, geheel of bij gedeelten. Adres met *franco* Brieven, onder Letters L. N., aan A. A. LOTS, ter Courantdrukkerij te Dordrecht.

VERKOOP VAN IEPEN BOOMEN.

A. J. VAN DER POEST CLEMENT, Notaris te Poortugaal, zal ten verzoeke van het Polderbestuur van Welhoek, op Vrijdag den 11den Januarij 1856, des voormiddags ten 10 ure, ten Herberge van *W. van der Schee*, te Poortugaal, in het openbaar Verkoopen:

53 stuks zeer zware en gave opgaande IEPEN BOOMEN, staande aan den Dijk, tusschen Poortugaal en Hoogvliet, aan den Grindweg.

Nader onderrigt te bekomen bij den Heer J. D. VERMAAT, te Poortugaal en genoemde Notaris VAN DER POEST CLEMENT.

*** De Notaris Mr. H. J. CARSTEN, te Hoogeveen, zal ten verzoeke van Mejufvrouw de Wed. J. WITSENBORG, te Hoogeveen, op Woensdag den 16den Januarij 1856, des avonds om 6 ure, ten huize van *Albertus Warmels*, te Hoogeveen, bij palmslag, publiek Verkoopen:

Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS, bevattende eene ruime *Apotheek* met Stookhuis, voorts zes groote en kleine Kamers, Keuken, Kelder, Waschhuis en Schuur, met grooten daarachter gelegen TUIN, bijzonder gunstig gelegen aan de Noordzijde der Schutstreek in de Kom der Gemeente Hoogeveen, aan het Kanaal, waarin sedert eene reeks van jaren eene beklante Apotheek en Wijnhandel is gevestigd geweest, bij Inzate en met de Verhooging gebragt op de som van ƒ 8331,80.

De APOTHEEK met TOEBEHOOREN en de tot de Chemie behoorende INSTRUMENTEN en VOORWERPEN, zijn inmiddels *Uit de Hand te Koop*.

*** OPENBARE VERKOOPING,

VAN

1°. Een kapitaal, hecht, sterk, dubbel HEERENHUIS, voorzien van allerlei vereischte Commoditeiten, met grooten daarachter gelegen Tuin, beplant met exquise Vruchtboomen, aan de Oostzijde van de Kalkhaven, binnen de Stad Gorinchem, in Wijk B., N°. 448, Kad. Sectie C., gedeelte van N°. 474, groot voor het geheel 06 Roeden, 80 Ellen.

2°. Een WOONHUIS met ERF, aan de Zuidzijde van de Krabsteeg, als voor, Wijk C., N°. 306, Kad. Sectie D., N°. 654, groot 35 Ellen.

3°. Eene SCHUUR of PAKHUIS, waarin eenen Paardenstal, met Erf of open Plaats daarnaast, aan de Noordzijde van de Krabsteeg, als voor, Wijk C., N°. 322, Kad. Sectie D., N°. 627.

Te aanvaarden Perceel 1°., met 1 Mei 1856, en de overigen dadelijk.

De inzetting zal geschieden, op Maandag den 21sten Januarij 1856, en de afslag of finale Verkooping, op Maandag den 28sten derzelver maand, beiden des namiddags ten vier ure, in het Logement, *de Hooiwagen*, te Gorinchem, door het ministerie van den te Meerkerk gevestigden Notaris BODDE, ten wiens Kantore nadere informatien zijn te bekomen.

HH. Boekhandelaren

die van den ondergeteekende Exemplaren in commissie ontvingen, en geene gelegenheid hebben tot plaatsing van:

DAGELIJKS VERKEER MET GOD

IN DE MORGEN- EN AVONDUREN, door

C. C. STURM en **J. F. TIEDE,**

DERDE DRUK,

naar de *vertiende Hoogduitsche* Uitgave, bewerkt door *C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA*, worden beleefdelijk verzocht, *die* Exemplaren ten spoedigste terug te zenden, daar hij door belangrijke bestellingen, op dit oogenblik geen enkel Exemplaar meer bezit. De 2de Afl. volgt binnen een paar dagen. Men gelieve het getal, dat ten vervolge verlangd wordt, op te geven.

Amsterdam, Januarij 1856. C. L. BRINKMAN.

*** De Boekhandelaar J. W. SWAAN, te *Arnhem*, geeft uit:

LEERREDENEN, Getiteld:

Één Heer, één Geest, één Geloof,

getuigenissen na CHRISTELIJK GELOOF EN LEVEN door onderscheidene

PREDIKANTEN DER NED. HERV. KERK.

Prijs per Jaargang of 12 Leerredenen, welke den Inteekenaren maandelijks worden toegezonden, à ƒ 1,50, dus slechts 12½ Cent per maand.

De eerstvolgende zal door **Ds. N. H. DE GRAAF**, daarna door **Ds. THEESING**, vervolgens door **Ds. L. J. v. RHIJN**, geleverd worden.

NB. Bij het einde der Jaargang of 12 Nummers, ontvangen den Inteekenaren *gratis* TITEL, INHOUD en OMSLAG, om het tot een net Boekdeel te vormen.

*** Men is van meening om in het Logement *de Valk*, aan de Heerenstraat bij den Dijk te Alkmaar, op Vrijdag den 11den Januarij 1856, des voormiddags ten elf ure, in het openbaar te Veilen, en op Vrijdag den 18den Januarij daaraanvolgende ter zelfder ure, bij afslag publiek te Verkoopen:

Eenige Percelen alleruitmuntendst WEILAND, gelegen onder de Gemeente Alkmaar, in den Huiswaarder-Polder, aan de Koedijkervaart; te zamen groot 14 Bunders, 20 Roeden, 70 Ellen.

Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris S. A. DE MORAAZ, te Alkmaar, en van den Notaris ABR. P. DE LANGE, te Schoorldam.

*** Bij den Boekhandelaar G. W. TIELKEMEIJER, te Amsterdam, is uitgegeven:

75 Cts. Ernst en Scherts, of de nieuwe NEDERLANDSCHE

CEREMONIEMEESTER,

OP VERSCHILLENDE FEESTGETIJDEN TOEGEPAST.

2e. veel vermeerderde druk.

Wie wil niet gaarne een fatsoenlijken brief leeren schrijven?

„**Aan den stijl herkent men den Man**", zeide een groot geleerde, en hij had wel gelijk. Die een goeden brief kan schrijven, kan geen aanspraak maken op den naam van fatsoenlijk man; welnu, al wie die kunst leeren wil, bestede slechts *een Gulden*, en koope het

Volledig Brievenboek van Claudius

waarin hij alle mogelijke voorschriften van Brieven en regels omtrent het Briefschrijven zal aantreffen.

Het is pas uitgegeven en bij H. C. A. CAMPAGNE, te Tiel, en verder in alle Boekwinkels te bekomen.

HET GEHEEL OORSPRONKELIJK TIJDSCHRIFT:

NEDERLAND,

wordt geregeld elke maand aan de Inteekenaren verzonden.

Bij de verschijning der eerste Aflevering van een nieuwen Jaargang, neemt de Uitgever de vrijheid, de algemeene aandacht bij vernieuwing op die belangrijke onderneming te vestigen.

De thans verzonden Aflevering bevat: een Winteravond, door J. J. CREMER. De Jood, *met eene Plaat*, door CHONIA. Vonken uit den Haard, door Mr. C. VOSMAER. Het Uurwerk van het Metalen Kruis, door E. J. POTGIETER.

De laatste Aflevering van het vorige jaar bevatte bijdragen van A. BEELOO, Mr. C. VOSMAER, Dr. C. E. VAN KOETSVELD en W. J. HOFDIJK.

De volgende bijdragen zullen in de eerstvolgende Afleveringen worden opgenomen: H. J. SCHIMMEL, de Koppelaarster van 't Bestand. H. J. SCHIMMEL, een Jachtpartij in 't Gooi. A. DE VISSER, het Huis van den Doctor. Mr. C. VOSMAER, Bladen uit een Levensboek. N. DONKER, mijn Broer de Minister. Dr. H. A. SELS, vrije Verkiezingen. A. BREEM, een onbeduidend Mensch. G. P. KIST VAN HEYNINGEN, uit het Leven.

Terwijl bijdragen zijn toegezegd, door DARIE WETAN, THINEUS, THRASYBULUS, P. A. DE GENESTET, ELISE, Mej. E. J. HASEBROEK, Dr. G. D. J. SCHOTEL, Mr. J. A. MOLSTER, HENRIETTE MARIA L..., S. J. VAN DEN BERGH, Dr. E. LAURILLARD en Mr. J. VAN LENNEP.

Het Tijdschrift **NEDERLAND**, mag zich dus voortdurend in de medewerking onzer meest geliefde Vaderlandsche Letterkundigen verheugen.

De geheele Jaargang bestaat uit 12 Afleveringen of 3 Deelen, minstens 60 vellen druks met 12 Platen bevattende. De uitgave geschiedt bij den Boekhandelaar J. C. LOMAN Jr., te Amsterdam. Bij alle Boekhandelaren kan men op het Tijdschrift **NEDERLAND** inteekenen. Prijs ƒ 10,50.

*** Te KOOP: In een der volkrijkste Dorpen van Zuid-Holland, een spatieus HEERENHUIS, met TUIN, en een daarbij staand groot GEBOUW, uitmuntend geschikt voor Fabriek. Aanvaarding tegen Mei of vroeger. Adres, Letters B. B., met *franco* Brief, aan den Boekhandelaar OTTO PETRI, te Rotterdam.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden, het **EERSTE NOMMER** voor 1856 van:

I. MARIA EN MARTHA.

Lectuur voor Christen Vrouwen en Moeders,

Nieuwe Serie, met eene fraaije Titelplaat.

Prijs per Jaarg. van 12 Nommers **ƒ 3,60.**

II. MOEDERS SCHOOT.

VERHALEN EN VERSJES VOOR KINDEREN,

Met Platen. Prijs per Jaarg. van 12 Nommers **ƒ 1,50.**

NB. De prijs van **Maria en Martha** met **Moeders Schoot** te zamen genomen, is slechts **ƒ 4,80** per jaar.

III. De Stads- en Dorpsbibliotheek.

MENGELINGEN UIT HET GEBIED DER GODSDIENST en ZEDEKUNDE, der LAND- en VOLKENKENNIS, der ROMANTIEK en POEZIJ.

Met platen. Prijs per Jaarg. van 12 Nommers **ƒ 3,90.**

Het eerste Nommer dezer Tijdschriften is in alle Boekwinkels ter inzage te bekomen.

*** Bij J. D. DOORMAN, te Utrecht, zijn uitgegeven, de volgende

JAARBOEKJES VOOR 1856:

AGENDA.

Gebonden in geheel Leder.

(ZEVENDE JAARGANG.)

Inhoud: Kaartje van Nederlandsch Oost-Indie. Kalender voor 1856. Verduisteringen. Jaartellingen, enz. voor 1856. Begin der 4 Jaargetijden. Genealogie van het Koninklijk Huis. Chronologische volgorde van de verjaardagen van het Koninklijk Huis. Aanwijzing van den tijd der geboorte der regerende Vorsten van Europa. Agenda, de ruimte eener halve bladzijde, tot het maken van notitiën op elken dag des jaars, aanbiedende. Uittreksel uit de Wet op het Zegel. Vreemde Munten, met hare waarde in Nederlandsch Courant, Herleiding van Oude Maten en Gewigten. Gewigt voor Javaansche producten. Uitgestrektheid en Bevolking van Nederland, zijne Provincien en voornaamste Steden. Uitgestrektheid en Bevolking van onze Buitenlandsche Bezittingen. Staat der Bevolking in Nederlandsch Oost-Indie. Overzigt van Nederlandsch Oost-Indie.

PRIJS ƒ 1,30.

DAMES-ALMANAK.

Bevattende, behalve het gewone Kalenderwerk en de ruimte tot het maken van dagelijksche aanteekeningen, 12 Gedichtjes; met wit glacé Omslag, in kleurendruk, verguld op sneê, in wit Moiré Étui.

PRIJS ƒ 0,50.

PORTEMONNAIE-ALMANAK.

Inhoud: Kalender, enz. Tabel van het Briefport. Verhouding van Nederlandsche tot Buitenlandsche Muntspecien. Tarief van het Zegel. Hollandsche Spoorweg-Vertrekuren. Idem van den Nederlandschen Rijn-Spoorweg. Idem van den Hollandsch-Belgischen-Spoorweg. Idem van den Maastricht-Akenschen Spoorweg. Telegraaf-Tarief, met een Telegraaf-Kaartje van Nederland.

PRIJS ƒ 0,20.

Zes verschillende KANTOOR-, TOILET- EN PORTEFEUILLE-KALENDERS,

van 7½, 15, 25, 35 en 50 CENTS.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.

BIJVOEGSEL behoorende tot de Dingsdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 8 Januarij 1856.

S^r.

De uytnemende fabuleusheydt der Tydingen, die hedendaeghs ons de Beweginghe der Woelende Werelt berichten, heeft my ghedrongen voor eenighe Lief-hebbers en voor mijn selfs, op mijn eygen Kosten vande voornaemste Plaetsen van Europa bysonder Nouvelles te laten komen; 't Welck sonder moeyten en Kosten niet en is gheschiet: Dese Sr. Jan van Hilten zalig: by my siende, heeft my ghebeden hem Weeckelijck daarmede, ofte met iets daar uyt te willen dienen, dat ick somwijle ghedaen hebbe, waerdoor gekomen is, dat de zijne beter als d'andere zijn gheweest; Maer na dat Sr. van Hilten overleden was, heb ick raetsaemer gheoordeelt, om geen Slaef van een ander te blyven, hoewel my d'andere Courantiers aensochten, voor mijn selfs te doen drucken, te meer alsoo ick nieuwe ghelegentheydt tot verscheyde fraeye Nouvelles hebbe ontfanghen, in dier voeghen, dat ick meyne, dat de Lief-hebbers door de Waerdigheydt vande Nouvelles sullen gheperst werden, de mijne voor andere te prefereeren, sullende in dier voeghen Weeckelyck aen malcanderen ghekoppelt werden, dat het vervolghens een bequaeme Historie van 't voornaemste in Europa sal zijn: 'k Bidde derhalven ghelieft dese te favoriseeren, ende te ghebruycken, daer U E. te vooren Sr. van Hiltens plagh te besighen, en sende derhalven U E. ghelijck ghetal toe, te weten Couranten, tot 24 Stuyvers 't Boeck, sullende U E. niet ghehouden wesen voor eerst, de ondeurghesneden Couranten, die U E. niet en verbeesight, anders als met de Bladen te betalen, Waermede verblyve, in Haerlem den January 1656.

U E. Dienstwaerdighen Vrient

Abraham Casteleyn.

VVeeckelycke Courante van Europa. No. 1.

SPANGIEN.

Cadix den 27 Novem: 1655. Den Commandeur Gidion de Wilde heeft in zee verovert en alhier opgebracht een treffelyck Turcks Schip/ gemonteert met 32 stucks/ op hebbende 250 Turcken/ en by de 40 Christen Slaven. De Turcken sullen/ tot goedtmaeckinge vande Onkosten en voorts tot Prijse vand' Officieren ende ghemeene Maets/ verkocht worden. De Christen Slaeven zijn met een Hollandts Schip/ komende van Venetien/ en gaende naer Amsterdam/ op Eergisteren van hier nae Huys geseylt. Den Hollantschen Vice Admirael de Ruyter is teghenwoordigh 10 Oorlogh-schepen ende 2 Jachten sterck.

DUYTSLANT en d'aengrensende Rijckē,

Weenen den 16 Decemb: 1655. Hare Keyserl: Majesteyt/ van het vallen uyt een Titser/ wederom ghenesen zijnde/ heeft hem met een groote Suite naer Orth weder op de Jacht begeven/ hebbende te vooren aen den Brandenburgsen Afgesanter audientie verleent/ en alhoewel den selven by hare K. Majesteyt om assistentie sterck soliciteert/ soo is nieternin noch geene resolutie daerop ghenomen/ en men is van Opinie dat hy niet verkryghen sal/ alsoo men hem niet en vertrout met de nieu-ghewordven Volckeren teghen de wel-geoeffende Soldaten vande Sweden aen te gaen. Vanden Coning van Polen is mede de Heere Grave Tesinski hier aengekomen; maer heeft noch geene audientie konnen bekomen. Onderwijle gaen echter de nieuwe Werbinge sterck voort/ en om deselve te vergrooten/ heeft K. Maj. hare Landtstanden/ by de alhier teghenwoordige Vergaderinghe/ beweeglijck laten voordragen/ voor dit aenstaende Jaer den dubbelden Landtstuyr te continueren/ ende daerenboven 600 duysent Guld. extraordinaris te contribueren: wat de Stende daerop sullen besluyten/ salmen hooren.

Weenen den 23 Decemb: 1655. Voorlede Sondagh avont is hare K. Maj. met 200 stucks gevangen Wilts/ vande Jacht weder hier aengekomen/ en den Poolschen Afgesanter audientie vergunt/ en de volgenden dag de Cheurvorstelijcke Beyersche Weduw' met hare jonge Princen/ alhier ingehaelt.

Basel den 27 Decemb: 1655. Hier is den Oversten Zweyer van Vry/ nevens noch 2 Heeren als Ghesanten/ van Zurigh aengekomen/ ende naedat zy met dese Magistraet hadden gecommuniceert/ zijn zy met de Gesanten van Lucern en Onder Walden na Bern vertrocke; haer aenbrengh weet men noch niet/ maer sullen van daer te samen haer nae de algemeene Vergaderinge tot Baden begeven: so men verstaet/ soude die van Sweyts haer nu mede accommodeeren willen.

Ceulen den 31 Decemb: 1655. Na de gewoonte vanden Hertogh van Lorreynen/ die 's Somers in Dienst van Spangien/ en 's Winters zijne Inquartieringe in de Grensen van Duytslandt plagh te nemen/ soecht nu den Prince van Condé voor zijn Volck desgelijcks de Inquartieringhe in het Landt van Gulick te bekomen/ zijnde tot dien eynde zijne Volckeren alreede in't Ampt van Bor aenghekomen/ maer teghen sich de Landtlieden omtrent der Roer by-een gherot hebben: Den Stadhouder vande Landen van Gulick ende Bergh soude oock van voornemens zijn/ 't selve per force te beletten/ en daer toe by-stant van onsen Cheurvorst versocht hebben. De groote Progressen der Sweden ontstelt geweldig 't gansche Duytsche Rijck/ daer sommighe vande Vorsten wel souden genegen zijn ijt tijdts iets daer jegens aen te vangen; maer Saxen toont daer toe gants geene genegentheydt/ en and're mede heel flaeu/ de meesten hoop is op den Cheurvorst van Brandenburgh. Den Poolschen Coningh is tot Glogauw/ heeft niet veel meer als 20 of 30 Persoonen by hem: De Coninginne/ uyt Vranckrijck van daen zijnde/ soude weder derwaerts trecken.

Hamborg den 1 January 1655. De Werbinghe voor de Swede gaet hier noch dagelijcks voort: En van weghen den Koningh van Sweden is met de Engelsche Coopliede alhier een accoort gemaeckt/ om voor omtrent 150000 Gulden Laeckenen nae de Koninghlijke Armee te senden: Dien Coningh sal seer animeeren de Gheboorte van een jonghen Soon/ daerover bij 't Huys van Holsteyn groote vreughde wort ghetoont: den Doop van dien jongen Prins soude teghen den 9 January 1656. aengestelt zijn; Saxen meyntme dat een vande Peters sal zijn. De arme Stad Bremen wert geweldigh verdruckt/ en heeft tot Stettijn met hare Ghedep: niet konnen uytrechten: terwijle poogen de Sweetsche Donatarissen haer het gantsche Inkome van de Kercke te benemen/ en willen een gedeelte tot het bouwen vande Cathedrale Kercke ghebruycken: En hebben de Abdye tot Lunenbergh als dependeerende aen't Stift Verden vast ghestelt/ daer toe den Hertogh van Bronswijck en Lunenbergh souden hebben gheconsenteert.

Bysonder uyt POLEN en PRUYSSEN.

Danzigh den 22. December 1655. Endeling heeftmen bespeurt waer door wy/ nae so vele moeyten/ met die van Thoorn en Elbing niet en hebben konnen verghelijcken metden Cheurvorst/ alzoo nu klaerlijcken blijckt/ dat dese beyde steden haer noyt hebben ghemeynt te rechte te verdeffendeeren. Voor desen heb ick u E. 't overgaen van Thoorn wijdluchtig geadviseert/ en hoe zy den Kon: van Sweden zijn te gemoet gegaen/ de handen ghekust en ingehaelt/ ende 80 stucken op haer Wallen niet tot haer beschermínghe ghedruyckt/ maer om vreughde-tekenen te bewijsen over haer nieuwe subjectie: oock hoe zy zijn gevaren doe zy van hare Privilegien spraken/ als wanneer men haer antwoorden met het wijsen op't Gheschut/ als't Ius Canonum, sedert vertrock die Koning met zijne armade na Straesborgh/ Rysenborgh ende andere plaetsen/ tot omtrent een mijl na by Marienborgh/ maer versde/ om de stercke besettinghe die daer in was van den Cheurvorst van Brandenborgh/ gheene proeven van geweldt daer op in't werck stellen/ maer is met zijne armade voort na Elbingh getogen/ daer hy tot op 2 mijlen na ontrent komende/ twee Heeren vanden Raedt van Elbing hem zijn tegen gesonden/ om (alhoewel zy haer wel konden deffendeeren) 't accordeeren vande overgave dier plaetse/ in handen van den Kon: van Sweden/ die zy om de Religie/ dapper toegedaen zijn/ en soude vervolghens alreede hen hebben overgegeven; dan indien sulcks heden niet en is/ sal 't moghen wesen/ also het wel schijnt dat zy haer niet en begeeren te weer te stellen/ waervoor zy oock 500 manne van den Weywoda Weyer/ dien hy tot haer secuers sondt/ van de Sweden hebben laten gevangen nemen/ of verstroyen. Dit heeft dese Stadt doen resolveeren/ als niet gesint zijnde soodanige exempelen te volghen/ haer by tijdts met den Cheurvorst van Brandenborg te vergelijcken/ gelijck zy nu ten vollen met hem eens zijn/ en te samen veraccordeert; eerst: Dat den Cheurvorst met alle zijne macht dese stadt sal bystaen/ en indien belegert mochte werden zijn beste doen om te ontsetten: waer teghens den Cheurvorst sal vermogen/ de Nehringe zijnde de Lage Landen aen de zijde van Elbing na de Zeestrant/ met zijne volcken te beleggen/ gelijck dan alreede 3000 man vande zijne in Danzieker Warder zijn aenghekomen/ en ghelooven oock dat in tijde van noodt dese stadt oock Brandenborgs volck sal innemen. Vorder sal geen van beyden bijsonder met de Sweden noch tracteeren noch accordeeren moghen. Den Cheurvorst van Brandenborg houdt Marienborgh noch met ontrent 3000 Ruyters beset/ heeft oock der Pillouw wel voorsien/ en doet al zijn volck te samen komen/ apparent om te beter jeghens de Sweden bestant te zijn/ onsen Syndicus is ghestadigh by hem. Tot Koningsberghen was men van twee zijden bevreest/ eensdeels voor de Sweden: andersdeels voor den Moscoviter/ die men tijdinghe hadde dat mede aen het marcheeren was. Onsen Koningh is tot groot Glogau/ sonder eenige assistentie of macht.

Van Stettin den 26 December 1655. Voor eenige tijt is gheadviseert dat men tot Krakouw verhoopte dat den Castleyn Czarnecky/ met den oversten Wolf zigh met haer onder hebbende volckeren/ gedienstig tot de gehoorsaemheyt van van zijne Majest. van Sweden souden hebben begeven/ gelijck zy dan oock selfs hebben voorgegheven/ als of zy den Coninck Casamiris gantsch wilden verlaten/ maer onderwijlen sekere narichtinge comende/ dat beyde die Heeren echter maer alleen nae gelegene tijdt wachten om hen weder nae den Casamiris te begeven/ so heeft daer op den Gen: Lupt: Muller den oversten Sadonsky met een Regiment na haer toe gesonden/ welcke den Oversten Wolf met zijne volckeren/ in de 800 man sterck/ in een Dorp met vliegende Vaendelen/ bereydt tot haer vertreck/ heeft gevonden/ waer op hy haer heeft laten omringhen/ op dat het niemant mochte ontloopen/ ende is selfs in Persoon met seer weynigh in't Dorp ingereden/ daer hem den oversten Wolf bejegenden/ die hy met

het Pistool op de borst te setten/ dwongh hem ghevanghen te geven/ waer mee gemelte 800 man om Pardon riepē/ 't welck haer gewiert/ en zijn voort aende Sweetsie overgegaen. Ondertusschen is den Castelein Czarneckin met omtrent 100 man ghe-escappeert/ en by den Koningh van Poolen aenghekomen. In Pruyssen gaet het zegenrijck voor onse Koning/ d'eē voor d'ander na met hem accorderende.

Danzigh den 25 December 1655 De Stadt Elbing heeft zigh op den 22 deser aan den Koning van Sweeden/ sonder eenige tegenweer/ overgegeven/ en onder het ghebiedt van dien Koningh ghebogen/ die de 400 man/ die als Pools guarnisoen daer in lagen/ daer uit genomen heeft/ en 2000 Finnen in de Nieuwstadt en Voorsteden gelegt/ en is aenstondts met de meeste macht opgebroken en getogen nae Koninghs-bergen/ aldaer de Borgers by nachte en dagh hebben moeten waecken; en voeghen haer de Cheurvorstelijcke Volckeren tot Brauns-bergh bij een/ wat resistentie sy aen de selve en de stadt Konings-bergen sal vinden sal den tijdt leeren; heden zijn noch geen hostiliteyten tusschen den Cheurvorst en de Sweedtsche troupen voorghevallen. Een gedeelte van't Sweedtsche Legher leght noch bij Marienbergh/ en wordt alsoo het Landt in Pruyssen te gronde gheruineert.

VRANCKRYCK.

Geneve den 15 December 1655. Alsoo die van Sweyts nae gene redenen op de vergaderinge hebben willen luysteren/ is deselve niet alleen ghescheyden/ maer zijn oock sedert de toerustinge tot dē aenstaenden Oorlogh stercker als te vooren geweest/ voornamentlijck bij de Evangelische / alsoo zy verstaen/ dat den Nuncius vanden Paus en dē Amb: van Spangiē de Catholijcke dapper stijft/ en groote Beloofte van assistentie doen. De arme Vaudoisen werden vande Officiers vanden Hertogh van Savoyē seer getravailleert: tot Feniel heeft mē een Man en Vrou met slagen soo mishandelt/ dat zy daer van gestorven zijn/ en twee andere seer wreedelyck uyt haere Huys en Hoven wegh-gehaelt/ alles vederbende wat 'er omtrent was/ daer by noch uytvarende/ dat men haer haest alle van kant soude helpen/ gelijck'er dan gheruchten loopen/ al of daer toe nieuwe ordre soude gegeven zijn aen't Kryghsvolck van Piedmont/ dat dese arme menschen wellicht weder mocht doen resolveeren hare toevlucht tot de Wapenen te nemen.

Parijs den 24 December 1655. Den Nuntius van den Paus/ en den Ambassadeur van Venetien/ hebben met een Courier brieven van Madrid van den 6 deser bekoomen/ daer bij Spangien bekendt maeckt/ om alle verhinderinghe tot de Vrede wech te nemen/ dat hij de poincten dien hy alvooren begeerde toeghestaen te hebben/ laet varen ; te weten/ de herstellinge van den Hertogh van Lotteringhen en den Prince van Conde/ en van Portugael niet te moghen spreken/ invoeghen dat wel eenige hope tot Vrede zich vertoont; jae wert in der voegen ghesproken/ al of in dien de beswangerde Koninginne van Spangien een Zoone quam te baeren/ dat wel een Huw'lijck mochte ghemaeckt worden tusschen onsen Koningh en d'Infante van Spangien/ om alsoo beyde dese Rijcken te vaster aen een te knochten. Den Nederlandtschem Ambassadeur is den Koninck wesen congratuleren over de ghetroffene Vrede met Engelant/ en heeft op zijn menighvuldighe klachten vande Piraterijen/ die uyt dit Rijck op de Nederlanders roofden/ tot antwoorde bekomen: Dat den Coninck nu alle Commissie hadde laten innetrecken/ en aen Duc de Vendosme bevolen geene meerder uyt te geven/ invoegen dat het selve nu wel mochte cesseren.

ENGELANT, SCHOTLANT, &c.

Plemuyen den 22 Decemb: 1655. Daer zijn alhier 3 Hollantsche Schepen/ door het quaedt we'er geperst/ ingheloopen/ komende van Nieu Nederlandt: deselve souden aldaer het Fort Casamirus ende alle de Fortificatien/ die de Sweden aldaer van hun afghenomen hadden/ weder vermeestert/ ende de geheele Reviere van boven tot beneden van deselve Natie hebben bevryt: Ghemelte Schepen brenghen met haer den aldaer ghewesen Sweetschen Commandant. Men heeft hier loopende tijdinge van Londen/ dat/ alsoo door de strengicheyt van't Placcaet van Ao. 1651. op de Navigatie/ niet alleen dese Ghewesten/ maer oock gants Enghelandt schaede lijdt/ en selfs de Barbados t'eenemael vervallen/ om dat de Hollanders/ die daer by nae alles seer goede koop plachten te brenghen/ nu van daer als van hier werden ghehouden/ dat den Heer Protector met zijnen Raedt ghesint soude zijn het voorsz. Placcaet t'eenemael in te trecken/ 't welck wederom een groot en dapper leven in de alghemeene Commercie van Christenheydt soude geven en te weege brengen.

Pleymuyen den 25 Decemb: 1655. Gisteren arriveerden in dese Haven de Fregat Namptwich/ Capiteyn Jeffery die in compagnie van noch twee andere Fregatten/ zedert 15 dagen in Castris Bary by Lissebon ontmoeten drie Franse Oorlog Schepen/ die zy so haest sy sagen dat het Francoisen waren/ strack na zeylden/ Jeffery wel best bezeylt van de drie Engelse Fregatten/ liep nae den Franschen Admirael/ een Schip met 30 stucken/ gevoert door Capiteyn Colaert van Duynkercken/ die nu met Fransche Commissie vaert/ met dese sloegh hy seer heftigh/ welcke een ander Fregat de Assurantie/ Capiteyn Hollant siende/ vreesende dat Cap: Jeffery te kort soude schieten/ verliet de andere 2 Fransche Schepen/ die onderwijl na Lissebon liepen/ en hielp Jeffery/ so dat Colaert/ na dat hem over de 50 man was afgheslaegen/ ende goet quartier had gheweygert aen te nemen/ zijn Schip met al het Volck te gronde gingh/ behalven 6 man die d'onse bergden/ daer dito Capiteyn Colaert een af was/ diese nu in dese Stadt op-ghebracht hebben/ de Engelse Fregatten Namptwich en Assurantie mosten te Lissebon in loopen/ om nieuwe Masten en haer te kalefateren : ende zijn na dat die van 't Kasteel eenighe schoten door de Zeylen van onse Schepen hadden ghedaen/ alhierwel aenghekomen/ doch hebbende oock veel brave Maets verlooren. Dit ghevecht is 15 daghen voor de publicatie der Vrede geschiet.

Londen den 31 Decemb. 1655. Op den 15 deser is alhier ghevanghen genomen den Cornel Day/ die hier op voorleden Maendagh 14 dagen/ op de Preeckstoel/ inde Kercke genaemt Alhollows/ seer teghen de teghenwoordige Regeeringe gepredikt heeft: komende op de Stoel/ sao heeft hy/ inde plaetse van een Text uyt de Schrifture te nemen/ een Papier uyt zijn sack gehaelt/ en't selve gelesen/ seggende dat uyt Walles ontfangen te hebben/ en dede daer eenige uytlegginge van/ tendeerende om dese tegenwoordighe Regeeringe leelijck te maecken/ noemende die een Compagnie Dieven en Rovers: nae desen quam eenen Mr. John. Simpson op de stoel/ die wel een Schriftuurlijcke Text nam/ maer liet in zijn uytlegginghe die varen/ en preeckten tegen de Regeeringe als de voorgaende : Dese heeftmen daerover mede willen vangen/ maer hout hem verborgen. Nae't advijs van de Predicanten/ sal Menasch ben Israel voor de Joden wennig konnen uytrechten/ also deselve niet en verstaen de Joden verder als Coopliedē te permitteeren/ dan is by dē Protector daerop noch niet gheresolveert.

NEDERLANDEN.

Duynkercken den 30 Decemb: 1655. Beyde hier en te Ostende werden door particuliere veel Fregatten/ om op d'Engelse te kapen/ uytgerust.

's Gravenhage den 7 Januarij 1656. Den Heer Vice Admirael de Ruyter/ segtmen van Cadis nae huys ontboden te zijn/ nopende de Bedieninge van een hoogher Charge. De Ambassade na Denemarcken sal aenstaende Maendag voort gaen.

Gedruckt tot Haerlem/ voor Abraham Casteleyn, ten huyse van zijn Vader Vincent Casteleyn/ op de Marckt/ inde Druckery. Den 8 Januarij 1656.

Gedrukt te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ & ZONEN, 1856.